

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

_____ **Інна САВИЦЬКА**

« ____ » _____ 2025 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри педагогіки
протокол №16 від 10.06.2025 р.

В. о. завідувача кафедри

_____ **Лідія ЧЕРЕДНИК**

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Професійна освіта
(Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції
та харчові технології)»

_____ **Оксана ВАСЮК**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ
(ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ)**

Галузь знань А Освіта

Спеціальність: А5 «Професійна освіта»

Освітня програма: «Професійна освіта. (Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: д-ри пед. н., професори кафедри педагогіки Мірошніченко В.І.,
Васюк О. В.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Історія педагогіки (історія педагогіки та освіти в зарубіжних країнах)». Навчальна дисципліна є обов'язковою. Вивчення курсу передбачає засвоєння закономірностей історичного розвитку школи, освіти й педагогічної думки зарубіжних країн, особливостей становлення та суті основних педагогічних теорій на різних етапах суспільного поступу; оволодіння кращими здобутками світової педагогіки; розкриття внутрішніх закономірностей й специфічних ознак, притаманних розвитку школи, виховання й педагогіки різних народів; формування цілісної картини світу, професійного педагогічного світогляду.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>A5 «Професійна освіта»</i>	
Освітня програма	<i>Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120 / 90	
Кількість кредитів ECTS	4 / 3	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	денна скорочений термін
Курс (рік підготовки)	<i>1</i>	<i>1</i>
Семестр	<i>2</i>	<i>2</i>
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>30 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>30 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	<i>- год.</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>30 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	<i>4 год.</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Історія педагогіки (історія педагогіки та освіти в зарубіжних країнах)» – розкрити зв'язок між педагогічними ідеями теоретиків і практиків, спадкоємництво і новаторство в розробці й реалізації педагогічних ідей; надати теоретичні знання з основних парадигм, напрямків розвитку вищої освіти у світі; сформувані вміння застосовувати набуті знання у майбутній педагогічній діяльності, творчо підходити до вирішення будь-якої

освітянської проблеми. Головна увага має приділятися проблемам, ідеям і внеску того чи іншого видатного педагога в теорію і практику навчання і виховання. При аналізі педагогічної проблеми у полі зору студента повинні бути соціально-історичні умови, які позначалися на світогляді й педагогічних поглядах вченого-педагога, зумовили його внесок у розробку теорії педагогічної науки.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

– забезпечити майбутніх викладачів знаннями з педагогічної спадщини минулого, виходячи з принципу зв'язку історії та сучасності, на ґрунті зв'язку загальноісторичного процесу з історією педагогічної думки різних епох як складової частини цивілізації, культури і освіти поколінь;

– визначити роль корифеїв педагогіки минулого як засновників тих чи інших педагогічних течій або систем освіти і виховання;

– розвиток педагогічного мислення з використанням досвіду педагогіки.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 02. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

СК 09. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

Програмні результати навчання:

ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							денна форма, скорочений термін						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Вступ. Виникнення виховання у первісному суспільстві. Виховання, школа і педагогічна думка в давньому світі, в період античності, середні віки, епоху Відродження та Реформації														
Тема 1. Об'єкт і предмет, джерела та функції «Історії педагогіки та освіти в зарубіжних країнах». Сутність понять «виховання», «освіта», «навчання». Виникнення виховання у первісному суспільстві.	1	10	2	2			32	7	2	2				17
Тема 2. Школа та виховання в стародавніх цивілізаціях Сходу: Месопотамії, Єгипті, Індії, Китаї.	2	10	2	2				7	2	2				
Тема 3. Виховання і	3	15	4	4				12	4	4				

педагогічна думка в античному світі (Стародавня Греція та Рим). Зародження християнської виховної традиції.													
Тема 4. Розвиток школи, виховання і педагогічних ідей в епоху Середньовіччя у країнах Сходу: Візантії, арабському світі, середньовічних Індії та Китаї.	5	10	2	2			7	2	2				
Тема 5. Освіта і виховання в західноєвропейських країнах в епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації.	6 7	15	4	4			12	4	4				
Разом за модулем 1	60		14	14			32	45	14	14			17
Модуль 2. Виховання, освіта та педагогічна думка країн Західної Європи і Північної Америки у Новий та Новітній час (XVI - XX ст.)													
Тема 1. Розвиток освіти і виховання в європейських країнах у добу Нового часу (XVI–XVIII ст.). Новаторство педагогічних ідей Я. Коменського, Дж. Лока і Ж.-Ж.Руссо.	8 10	21	6	6			28	16	6	6			13
Тема 2. Розвиток педагогічних ідей у країнах Західної Європи в добу Нового часу (кін. XVIII–XIX ст.). Педагогічні погляди і діяльність Й. Песталоцці, Ф. Фребеля, А. Дістервега, Р. Оуена.	11 12	21	6	6				16	6	6			
Тема 3. Загальні тенденції розвитку освіти і педагогіки у Новітній час (кін. XIX–XX ст.)	14	18	4	4				13	4	4			

Разом за модулем 2	60	16	16		28	45	16	16			13
Усього годин	120	30	30		60	90	30	30			30

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Об'єкт і предмет, джерела та функції «Історії педагогіки та освіти в зарубіжних країнах». Сутність понять «виховання», «освіта», «навчання». Виникнення виховання у первісному суспільстві.	2
2	Школа та виховання в стародавніх цивілізаціях Сходу: Месопотамії, Єгипті, Індії, Китаї.	2
3	Виховання і педагогічна думка в античному світі (Стародавня Греція та Рим). Зародження християнської виховної традиції.	4
4	Розвиток школи, виховання і педагогічних ідей в епоху Середньовіччя у країнах Сходу: Візантії, арабському світі, середньовічних Індії та Китаї.	2
5	Освіта і виховання в західноєвропейських країнах в епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації.	4
6	Розвиток освіти і виховання в європейських країнах у добу Нового часу (XVI – XVIII ст.). Новаторство педагогічних ідей Я. Коменського, Дж. Лока і Ж.-Ж. Руссо.	6
7	Розвиток педагогічних ідей у країнах Західної Європи в добу Нового часу (кін. XVIII–XIX ст.). Педагогічні погляди і діяльність Й. Песталоцці, Ф. Фребеля, А. Дістервега, Р. Оуена.	6
8	Загальні тенденції розвитку освіти і педагогіки у Новітній час (кін. XIX–XX ст.)	4

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Об'єкт і предмет, джерела та функції «Історії педагогіки та освіти в зарубіжних країнах». Сутність понять «виховання», «освіта», «навчання». Виникнення виховання у первісному суспільстві.	2
2	Школа та виховання в стародавніх цивілізаціях Сходу: Месопотамії, Єгипті, Індії, Китаї.	2
3	Виховання і педагогічна думка в античному світі (Стародавня Греція та Рим). Зародження християнської виховної традиції. Педагогічні ідеї Платона, Плутарха, Арістотеля, Сенеки, Квінтиліана, Златоуста.	4
4	Розвиток школи, виховання і педагогічних ідей в епоху Середньовіччя у країнах Сходу: Візантії, арабському світі, середньовічних Індії та Китаї.	2
5	Освіта і виховання в західноєвропейських країнах в епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації.	4
6	Виховання у країнах Європи і Північної Америки (серед. XVII – поч. XVIII ст.). Педагогічні ідеї Я. Коменського. Педагогічна думка про виховання й освіту епохи Просвітництва.	4
7	Педагогічна спрямованість творчості Дж. Лока. Модель виховання Ж.-Ж. Руссо.	2

8	Розвиток педагогічних ідей у країнах Західної Європи в добу Нового часу (кін. XVIII–XIX ст.). Педагогічні погляди і діяльність Й. Песталоцці.	2
9	Педагогічні погляди і діяльність Ф. Фребеля, А. Дістервега, Р. Оуена.	4
10	Педагогіка кін. XIX – першої пол. XX ст. П. Наторп як засновник соціальної педагогіки. “Нові школи”. Альтернативні та експериментальні школи.	2
11	Педагогіка і школа у США. Дж. Дьюї. Рух “трудова школа”. Г. Кершенштейнер, В. Лай. Виховна система М.Монтессорі. Школи Р. Штайнера та С. Френе.	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виникнення виховання у первісному суспільстві. Виховання, школа і педагогічна думка в давньому світі, в період античності, середні віки, епоху Відродження та Реформації.	32/17
2	Виховання, освіта та педагогічна думка країн Західної Європи у Новий та Новітній час (XVI - XX с т.).	28/13

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- самооцінювання.

7. Методи навчання:

- методи проблемного навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- робота в парах, у групах;
- мозковий штурм;
- метод гейміфікованого навчання;
- лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда;
- ілюстрування, демонстрування;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, складання реферату).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Вступ. Виникнення виховання у первісному суспільстві. Виховання, школа і педагогічна думка в давньому світі, в період античності, середні віки, епоху Відродження та Реформації		
<p>Практична робота 1. Об'єкт і предмет, джерела та функції «Історії педагогіки та освіти в зарубіжних країнах». Сутність понять «виховання», «освіта», «навчання». Виникнення виховання у первісному суспільстві. Сутність понять «виховання», «освіта», «навчання». Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати понятійно-категорійний апарат, об'єкт і предмет, джерела та функції, структуру навчального курсу «Історія педагогіки та освіти в зарубіжних країнах». Вміти аналізувати сутність понять «виховання», «освіта» та «навчання». Розуміти закономірності та особливості виникнення виховання у первісному суспільстві. Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність.</p> <p>Аналізувати сутність понять «виховання», «освіта», «навчання». Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	10
<p>Практична робота 2. Школа та виховання в стародавніх цивілізаціях Сходу: Месопотамія, Єгипті, Індії, Китаї. Педагогічні ідеї Конфуція. Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати умови розвитку школи та виховання в стародавніх цивілізаціях Сходу: Месопотамія, Єгипет, Індія, Китай. Характеризувати, закономірності та особливості розвитку школи та виховання в стародавніх цивілізаціях Сходу: Месопотамія, Єгипет, Індія, Китай. Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність.</p> <p>Вміти працювати з першоджерелами (Конфуцій «Бесіди і судження») та аналізувати педагогічні проблеми. Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	10

<p>Практична робота 3. Виховання і педагогічна думка в античному світі (Стародавня Греція та Рим). Зародження християнської виховної традиції.</p> <p>Педагогічні ідеї Платона, Плутарха, Арістотеля, Сенеки, Квінтіліана, Златоуста. Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати умови розвитку виховання і педагогічної думки в античному світі (Стародавня Греція та Рим). Розуміти характеристики, закономірності та особливості виховання і педагогічної думки в античному світі (Стародавня Греція та Рим). Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність.</p> <p>Вміти працювати з першоджерелами (Платон «Законо», «Держава», Плутарх «Про спартанське виховання», Арістотель «Політика», Квінтіліан «Про виховання оратора») та аналізувати педагогічні проблеми.</p> <p>Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	<p>15</p>
<p>Практична робота 4. Розвиток школи, виховання і педагогічних ідей в епоху Середньовіччя у країнах Сходу: Візантії, арабському світі, середньовічних Індії та Китаї.</p> <p>Середньовічні мислителі Максим Сповідник, Іоанн Дамаскин, Патріарх Фотій, Симеон Новий Богослов, Михайло Пселл, Георгій Геміст Пліфон. Аналіз педагогічних поглядів філософів арабського світу (Ібн Сіна (Авіценна), Аль-Газалі, Аль-Фарабі, Абу Юсуф Якуб ібн Ісхак аль-Кінді, Абдуррахман Ібн Халдун). Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати умови розвитку школи, виховання і педагогічних ідей в епоху Середньовіччя у країнах Сходу: Візантії, арабському світі, середньовічних Індії та Китаї.</p> <p>Розуміти характеристики, закономірності та особливості виховання і педагогічних ідей в епоху Середньовіччя у країнах Сходу: Візантії, арабському світі, середньовічних Індії та Китаї.</p> <p>Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність.</p> <p>Вміти аналізувати погляди стародавніх мислителів, педагогічні проблеми. Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	<p>10</p>

<p>Практична робота 5. Освіта і виховання в західноєвропейських країнах в епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації. Вчення соціалістів-утопістів. Філософи Середньовіччя (Аніцій Манлій Северин Боецій, Бенедикт Нурсійський, Флавій Магн Аврелій Кассіодор, Тома Аквінський, Вінсента з Бове). Педагогічна та філософська думка епохи Відродження і Реформації в Західній Європі. Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати умови розвитку освіти і виховання в західноєвропейських країнах в епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації. Розуміти характеристики, закономірності та особливості освіти і виховання в західноєвропейських країнах в епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації. Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність.</p> <p>Вміти аналізувати погляди мислителів Середньовіччя, педагогічні проблеми. Вміти обґрунтовувати думки представників епохи Відродження і Реформації в Західній Європі (Мішель Монтень «Спроби», Еразм Ротердамський «Похвала глупоті», Вітторіно да Фельтре, Йоганнес Людовік Вівес, Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель», Мартін Лютер, Філіпп Меланхтон, Йоганн Штурм, соціалісти-утопісти). Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	<p>15</p>
<p>Самостійна робота 1.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Виникнення виховання у первісному суспільстві. Виховання, школа і педагогічна думка в давньому світі, в період античності, середні віки, епоху Відродження та Реформації.</p>	<p>10</p>
<p>Модульна контрольна робота 1</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p>	<p>30</p>
<p>Всього за модулем 1</p>		<p>100</p>
<p>Модуль 2. Виховання, освіта та педагогічна думка країн Західної Європи і Північної Америки у Новий та Новітній час (XVI - XX с т.)</p>		

<p>Практична робота 1. Виховання у країнах Європи і Північної Америки (серед. XVII – поч. XVIII ст.). Педагогічні ідеї Я. Коменського. Педагогічна думка про виховання й освіту епохи Просвітництва. Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати умови розвитку освіти і виховання в європейських країнах у добу Нового часу (XVI–XVIII ст.) та новаторство педагогічних ідей Я. Коменського. Розуміти характеристики, закономірності та особливості розвитку освіти і виховання в європейських країнах у добу Нового часу (XVI–XVIII ст.). Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність. Вміти працювати з першоджерелами (Я. Коменський «Велика дидактика»), аналізувати педагогічні проблеми. Знати педагогічні погляди представників епохи Просвітництва. Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	<p>10</p>
<p>Практична робота 2. Педагогічна спрямованість творчості Дж. Лока. Модель виховання Ж.-Ж. Руссо. Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Вміти аналізувати творчість Дж. Лока. Знати новаторство педагогічної концепції Ж.-Ж. Руссо та основні ідеї його праць. Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність. Вміти працювати з першоджерелами (Дж. Лок «Думки про виховання»; Ж.-Ж. Руссо «Юлія, чи Нова Елоїза» та «Еміль, або Про виховання»), аналізувати педагогічні проблеми. Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	<p>10</p>

<p>Практична робота 3. Розвиток педагогічних ідей у країнах Західної Європи в добу Нового часу (кін. XVIII–XIX ст.). Педагогічні погляди і діяльність Й. Песталоцці. Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати та вміти аналізувати педагогічні ідеї філософів країн Західної Європи і США в XIX ст., зокрема внесок представників «німецької класичної філософії» у розвиток освіти і виховання Нового часу: І. Кант, Ф. Шлейєрмахер, Й. Фіхте, Г. Гегель, О. Конт, Дж. С. Мілл, Г. Спенсер, К. Маркс. Ключові поняття некласичної філософії філософії С. К'єркегора, А. Шопенгауера та Ф. Ніцше. Знати педагогічні погляди і діяльність Й. Песталоцці. Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність. Вміти аналізувати педагогічні проблеми філософів країн Західної Європи (XVIII–XIX ст.). Розуміти характеристики, закономірності та особливості розвитку педагогічних ідей у країнах Західної Європи в добу Нового часу (кін. XVIII–XIX ст.). Вміти працювати з першоджерелами (Й. Песталоцці «Лебедина пісня») та аналізувати педагогічні проблеми. Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	<p>10</p>
<p>Практична робота 4. Педагогічні погляди і діяльність Ф. Фребеля, А. Дістервега, Р. Оуена. Виконання тестових завдань до теми.</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати педагогічні погляди Ф. Фребеля, А. Дістервега, Р. Оуена. Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність. Вміти працювати з першоджерелами (Ф. Фребель «Виховання людини», А. Дістервег «Керівництво до освіти німецьких учителів») та аналізувати педагогічні проблеми. Знати діяльність Р. Оуена по створенню колоній. Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.</p>	<p>10</p>
<p>Практична робота 5. Педагогіка кін. XIX – першої пол. XX ст. П. Наторп як засновник соціальної педагогіки. «Нові</p>	<p>ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25</p> <p>Знати тенденції розвитку освіти і</p>	<p>10</p>

школи”. Альтернативні та експериментальні школи Виконання тестових завдань до теми.	педагогіки у Новітній час (кін. ХІХ–ХХ ст.). Розуміти характеристики, закономірності та особливості розвитку освіти і педагогіки у Новітній час. Вміти аналізувати педагогічні ідеї П. Наторпа. Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність. Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.	
Практична робота 6. Педагогіка і школа у США. Джон Дьюї. Рух “трудоі школи”. Г. Кершенштейнер, В. Лай. Виховна система М. Монтесорі. Школи Р. Штайнера та С. Френе. Виконання тестових завдань до теми.	ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25 Вміти працювати з першоджерелами (Дж. Дьюї «Мое педагогічне кредо») та аналізувати педагогічні проблеми. Встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність. Вміти працювати з додатковою літературою та вирішувати тестові завдання.	10
Самостійна робота 2.	ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25 Виховання, освіта та педагогічна думка країн Західної Європи у Новий та Новітній час (ХVІ - ХХ с т.).	10
Модульна контрольна робота 2	ПР 01, ПР 03, ПР 07, ПР 10. ПР 11, ПР 13, ПР 23, ПР 25	30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Залік		30
Всього за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із

академічної доброчесності	використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4174>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми.

10. Рекомендовані джерела інформації

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Васюк О. В. Теорія та історія соціального виховання: підруч. Київ: ЦП “Компринт”, 2018. 419 с.
2. Дедович В. М. Історія педагогіки: порівняння розвитку освіти в Україні та світі: навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра пед. спеціальностей. Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2025. 128 с.
3. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки: навч. посіб. для студентів ЗВО. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 364 с.
4. Історія зарубіжної педагогіки: конспект лекцій / упорядники: Л. В. Маляр, М. І. Кухта. Ужгород: ДВНЗ “УжНУ”, 2020. 64 с.
5. Історія педагогіки. Історія зарубіжної педагогіки: курс лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 013 “Початкова освіта» освітнього ступеня “бакалавр” / укладач С. Ю. Човрій. Мукачево: МДУ, 2021. 40 с.
6. Теорія та історія соціального виховання: хрестоматія; навч. посібн. / уклад. О. В. Васюк; Р. В. Сопівник Київ: ТОВ “ЦП “Компринт”, 2016. 812 с.
7. Човрій С. Ю. Історія педагогіки. Історія зарубіжної педагогіки: методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 “Початкова освіта” денної та заочної форм навчання. Мукачево: МДУ, 2022. 42 с.

Допоміжні

8. Martyniuk O. Історичні аспекти розвитку шкільної освіти та навчальної книги в Німеччині у VII–XVIII ст. Наукові записки. Серія: Психолого-педагогічні науки ". Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя). 2022. (1). С. 116–122.
9. Березівська Л. Історія зарубіжної шкільної освіти у сучасних підручниках з історії педагогіки. *Історико-педагогічний альманах*. 2015. Вип. 1. С. 43–47.

10. Васюк О. В. Історія соціальної педагогіки за кордоном. Київ: НАКККіМ, 2012. 182 с.
11. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; головний ред. В. К. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
12. Загальна педагогіка: навч. посіб. / О. Ф. Євсюков, С.А. Чупахін; за ред. О. Ф. Євсюкова. Харків, 2020. 150 с.
13. Зайченко І. В. Історія педагогіки: у двох книгах. Книга І: Історія зарубіжної педагогіки. Київ: Видавничий дім "Слово", 2010. 624 с.
14. Коваленко Є. І., Белкіна Н. І. Історія зарубіжної педагогіки: хрестоматія: навч. посіб. Київ: Центр навч. літ-ри, 2006. 664 с.
15. Левківський М. В. Історія педагогіки: навч. посіб. Вид. 4-те Київ: Центр учбової літератури, 2011. 190 с.
16. Університетська освіта в підручниках і навчальних посібниках з історії педагогіки незалежної України. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2017. Вип. 32. С. 12–20.
17. Янкович О. І., Поліщук В. А. Історія соціальної педагогіки / соціальної роботи: навч.-метод. посіб. Тернопіль: ТНПУ, 2004. 394 с.

Інформаційні ресурси

18. Бібліографічний словник [Електронний ресурс]. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA (дата звернення 10.06.2025 р.).
19. Вікіпедія, вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. <http://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення 10.06.2025 р.).
20. Вільям Джейнс. Історія американської освіти школа, суспільство і загальний добробут. [Електронний ресурс]. <https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/media/documents/publication/HistoryAmerEdu.pdf> (дата звернення 10.06.2025 р.).
21. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України [Електронний ресурс]. <https://dnrb.gov.ua/ua/> (дата звернення 10.06.2025 р.).
22. Кравченко С. Тенденції розвитку освіти в країнах ЄС та Україні. [Електронний ресурс]. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/720327/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D0%B2%20%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0%D1%85%20%D0%84%D0%A1%20%D1%82%D0%B0%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.pdf> (дата звернення 10.06.2025 р.).
23. Кубрак О. Розвиток виховання та освіти в Європі в ранньому та середньому середньовіччі (V–XIII ст.). [Електронний ресурс].

<https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/10686/1/%D0%9A%D1%83%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BA%20%D0%9E.%D0%92.%20%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%92%D0%98%D0%A2%D0%9E%D0%9A%20%D0%92%D0%98%D0%A5%D0%9E%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%A2%D0%90%20%D0%9E%D0%A1%D0%92%D0%86%D0%A2%D0%98%20%D0%92%20%D0%84%D0%92%D0%A0%D0%9E%D0%9F%D0%86%20%D0%92%20%D0%A0%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AC%D0%9E%D0%9C%D0%A3%20%D0%A2%D0%90%20%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%95%D0%94%D0%9D%D0%AC%D0%9E%D0%9C%D0%A3%20%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%95%D0%94%D0%9D%D0%AC%D0%9E%D0%92%D0%86%D0%A7%D0%A7%D0%86.pdf> (дата звернення 10.06.2025 р.).

24. Розвиток школи і педагогіки у зарубіжних країнах в ХІХ ст. [Електронний ресурс]. <https://studentam.net.ua/content/view/2257/85/> (дата звернення 10.06.2025 р.).

25. Романовська О., Романовська Ю., Романовський О. Досвід вищої освіти Сполучених Штатів Америки ХХ–ХХІ століть. Книга 4: Особливості академічного (університетського) підприємництва у США другої половини ХХ – початку ХХІ століть. 2020. [Електронний ресурс]. <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/29621> (дата звернення 10.06.2025 р.).